

Motivy:

Zobrazit nekonečný boj člověka s přírodou, myšlenku, že štěstí nespočívá v bohatství, ale v uspokojení z vyčerpávajícího zápasu. Jejím smyslem je poukázat na obrovskou lidskou statečnost a nezdolnou duševní sílu.

Prostředí:

Děj může být situován tak do poloviny 20. století ve vesnici poblíž Havany a na moři.

Postavy:

Stařec Santiago - kubánský rybář pevné vůle. Bojuje až na pokraj života, aby se uživil.

Chlapec Manolin - velmi obětavý, laskavý, nápomocný, má rád starce.

Téma knihy:

Hlavního hrdinu knihy, rybáře Santiaga, začíná trápit jeho smůla, kdy už mnoho dní po sobě neuložil žádnou rybu a takřka nemá z čeho jíst. Na rozkaz rodičů ho musí opustit i jeho pomocník chlapec Manolin. Ten se o něho staral, dával mu jídlo a pomáhal mu na moři. Jednoho dne se stařec rozhodne vyjet na moře, kde ještě nikdo nebyl a loučí se s chlapcem, kterého nechává ve vesnici. Po několika neúspěšných dnech na vodě chytí vysněný úlovek. Neví sice, jak vypadá, ale podle chování ryby pozná, že je to jeho snad největší úlovek. Ryba ho však překvapí svou silou a začne ho táhnout na otevřené moře. Stařec se jí snaží zadržet, je však starý a po několika hodinách svůj boj vzdává. Ryba ho vytrvale táhne dál a stařec je velmi vyčerpán a unaven, nepouští ji však z lodě, protože věří, že se jednou unaví a on ji bude moct zabít. To se mu - díky svým zkušenostem - podaří, přiváže ji k loďce a podle slunce míří zpět domů. Po cestě ale musí odolávat útokům žraloků na jeho loď. I přes velkou odhodlanost starce mu jeho úlovek sežerou. Naprosto vyčerpaný stařec dorazí domů, loďku nechá přivázanou u mola a ráno se kolem ní shromáždí dav lidí, aby se podíval na obrovitou kostru ryby přivázanou na starcově loďce.

Charakteristika textu:

Nikdo by na stará kolena neměl být sám.

"To jsou dobří tvorové," řekl si. "Hrají si a laškují a mají jeden druhého rádi."

Proč vlastně udělali tak útlé a něžné ptáčky, jako jsou tyhle mořské vlaštovky, když vřava oceánu dokáže být tak ukrutná?

Snad jsem se neměl stát rybářem, pomyslel si. Ale k tomu jsou se narodil.

"Rybo," promluvil k ní, "z té duše tě miluju a vážím si tě. Ale zabiju tě, než skončí dnešní den."

Nerozumím těmhle věcem, myslel si, ale je dobře, že se nemusíme snažit zabíjet slunce a měsíc a hvězdy. Stačí, že žijeme na moři a zabíjíme své věrné bratry.

Zabíjíš mě, rybo, pomyslel si, ale máš na to právo. Nikdy jsem neviděl většího obra, nic tak krásného a klidného a vznešeného, jako jsi ty, bratře. Tak pojď a zabij mě! Je mi jedno, kdo zabije koho.

Ernest Hemingway a Stařec a moře:

Ztracená generace – většinou užívána jen pro americké autory (Hemingway, Fitzgerald, Faulkner), charakteristika ztracené generace:

zklamání, skepse, beznaděj, unavenost, vykořisťenost, rozklad lidských společenských hodnot, opouštěnost

použitá metoda ledovce - regulovány popisy a množství postav, to důležité o hlavních postavách se dozvídáme z dialogů

Jazykové prostředky:

Jazyk je spiovný a velmi jednoduchý, objevují se zde španělské výrazy (Kuba), monology k sobě samému, převažuje popis